

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyen példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Ellentétek és marakodások.

A megélhetési viszonyok napról-napra nehezebbek, súlyosabbak lesznek és e miatt a kereseti osztályok között az ellentétek mindjobban kiélesednek. Kétségtelen, hogy azt a diszharmoniót, a mely a különböző fontos kereseti, megélhetési ágak között előállott, nagyrészt ez az étellel való küzdelem okozta, a mely egyre több terheket ró a vállakra, ugyannyira, hogy ezek a terhek kezdnek már elviselhetetlenekké, türethetetlenekké lenni.

S ez a kiéhezett és egymásra utazó ellentétség nagy kárára van az országnak, a melyben a különböző kereseti osztályok egymásra vannak utalva. Pedig tudvalevő dolog, hogy csakis ezeknek együttes összműködésétől várható eredményes munkálkodás, a gazdasági vagyonosodás az államélet terén.

A különböző kereseti osztályoknak legfőbb érdeke, hogy segítsék egymást, mert csak egymás segítségével boldogulhatnak, mert csak így bírják fentartani saját házukat, családjukat és

a hazát. De ez a közös munka csak akkor lehet hasznohajtó, ha az ellentétek a csunya marakodások, amelyek most a legmagasabb fokra hágtak, elsimulnak és az osztályharcot mihamarabb az osztálybéke váltja fel.

Az iparososztálynak épen olyan nagy szüksége van a békés együttműködésre, mint a kereskedőosztálynak, viszont ez a két osztály sem tud együtt érvényesülni a földművesosztály nélkül. Mit dolgozzon az ipar, hogy viruljon a kereskedelem, ha a földmivelés nem ad hozzá östermelést? Viszont mit érne az östermelés, ha az ipar nem dolgozna fel és a kereskedelem nem értékesítené a földből előállított anyagot?

Látnivaló tehát, hogy csak jól megfontolt földmivelési és kereskedelmi politika bírja a kereseti osztályok közös összműködését egységes irányban vezetni. Érvényesülésében támogatni kell minden osztályt, mert egyik sem hátrábbvaló, mint a másik, egyik sem jogosult nagyobb előnyökre, mint a másik. És a mikor arról van szó, hogy az ipar és a kereskedelem fejlődése

szükséges, nem szabad feledni, hogy ugyanakkor épen olyan elsőrangú szükség a mezőgazdaság fejlesztése is, tehát egyiket a másik rovására fejleszteni épúgy aránytalan mint céltalan munka.

A mezőgazdaság csakis így bír elegendő anyagot termelni az ipar részére és csak így jut abba helyzetbe, hogy a maga céljaira visszavásárolja az ipari készítményeket. A végcél tehát, hogy az iparosnak ne kelljen a feldolgozandó anyagért a külföldre menni és az általános fogyasztásnak ne küllöldi ipartermékekre szorulni. Rengeteg iparcikk özönlik be a külföldről Magyarországra. Ez a legbiztosabb jele annak, hogy nálunk az ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság pang és azoknak sürgős fejlesztése országos érdek.

Ezért életbevágóan kívánatos, hogy a nemzet kereső osztályai, melyeken az államfentartás legnagyobb anyagi terhe nyugszik, ne egymás ellen, hanem együttesen dolgozzanak ügyeikért és javaikért, ami egyszersmint az országnak is ügye és java. Elég a küi-

Balatoni levél.

II.

Az édes semmittevésnek élünk itt, mégis a nap minden szaka, s lehet mondani minden percünk annyira le van foglalva, hogy igazán csak nagy nehezen és tisztán azért, hogy ígéretemet beválthassam sikerült egy kis időt szakítanom, hogy kirándulásaink érdekesebb és élvezetesebb pontjairól megemlékezhessenek. — Hétfőn nagy hajókiránduláson vettünk részt, — korán reggel már egész bucsujárás volt a parkon át a kikötőbe, hogy az indulásra készen álló Baross gőzösön mindenki, társasága köré jó helyet biztosítson. — Tanácsos is volt a szokottnál korábban kelni, mert azok, kik nehezebben tudtak megválni párnáiktól, bizony

hasztalan duzzogtak és nehezteltek, csak kényelmetlen ülőhelyet kaptak. Nem csoda, mert midőn a kapitány jelt adott az indulásra és a fedélzeten elhelyezett cigánybanda rázendített egy jó indulóra. 330 kirándulóval terhelten indult meg hajónk.

Egészséges, felfrisítő, felvillanyozó levegő csapta meg arcunkat indulás után és élveztük ezt állandóan, míg tekintetünk a partra, mindenkor az erdőségek borította újabb és újabb alakulatu hegyek, messze benyúló öblök, és a legmagasabb ormokon elhelyezett az épi és remekeinek nevezhető nyaralók kötötték le figyelmünket. Majd feltűnik a 242 méter magasságu várhegy tetjén a zalai part egyik ékessége, Szigliget várának romjai. Megilletődve szemléltük e romokat, visszaidézzük emlékeinkbe a költők által megénekelt többi balatonmenti vá-

rak csodás regéit, s elmerengünk a régi idők hősi eseményei felett. — De nincs időnk itt az elmerengésre, mert előttünk áll a Badacsony hegynek hatalmas, mesés szépségű alakja. Itt terem az a híres badacsonyi, a borok legnemesebbje az igazi büfélejtő, életkedvet adó és növelő italka. — Érdekes felirat van itt a vendéglő egyik ivószobájában:

„Ha a Balatonvize borrá válna
A jó ivó mit csinálna.
Egésznap a partotjárna
Többé szőlőt nem kapálna.“

Tovább haladva feltűnnek a tihanyi hegyek és alig várjuk már, hogy kiköthessünk, élvezhessük a tihanyi hegyesücsről a mesés kilátást, közvetlenül halljuk a csodás visszhangot és szerezhettünk azokból a mesebeli híres kecskekörmőkből. — Amerre el-

Tulhalmozott raktár folytán

Delainek, zefirek, batisztok, kartonok, és az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron kiárusítatnak.

Maradékok félárban!

Napernyők bevásárlási áron alul!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában Szigetvár.

ellenségek ellen való védekezés, mert ha egymás között is háboruzik továbbra a magyar, úgy megérdemli pusztuló sorsát.

A politikai helyzet.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 29.

A képviselőház mai ülését délelőtti 10 óra után nyitotta meg Berzeviczy Albert házelnök.

Károlyi Mihály gróf azon a címen, hogy a mult ülésen tett szavait akarja helyreigazítani, szót kér. Polemizál Sándor Pállal és elítéli a papiros buzát, illetve a tőzsdei dolgokat.

Az elnök többször figyelmezteti a beszélőt, hogy maradjon a tárgynál.

Ezután sorra került a román kereskedelmi szerződés tárgyalása.

Bánffy Miklós gróf beszél elsőnek és kifejti, hogy a nagyobb mennyiségű huszbehozatalt szükségesnek tartja. A drágasági kérdések tekintetében egyetért a földmivvelésügyi miniszterrel, míg a szövethozatalt létesítéséhez hozzájárul, a mennyiben azokra szükség van.

Hieronymy Károly kereskedelmiügyi miniszter szólal föl ezután és azt fejtegeti, hogy a kereskedelmi szerződést azért kötik, hogy az ipari kivitel föllendüljön. Az az állítás mely szerint a szerződés Ausztria érdekeit képviselné, nem felel meg a valóságnak.

Gyáripari kérdéseket világít meg beszéde további folyamán s végül kijelenti, hogy ez a kereskedelmi szerződés többet ér és előnyösebb, mint amennyit az önálló vámterület szerződése ért volna.

Hieronymy Károly beszéde után Haller István néppárti beszélt, aki azt hangoztatja, hogy az osztrák ipart kell

tőlünk elkülöníteni. A javaslatot elfogadja.

Ez után szünet következett, mely után Mezössy Béla, volt földmivvelésügyi államtitkár beszélt, aki a javaslatot elfogadja.

Papp Géza előadó beszéde után a Ház ugy általánoságban, mint részleteiben megszavazta a román kereskedelmi szerződés javaslatát, szintugy az alelnökök készfizesét.

Ezzel az ülés véget ért.

H I R E K.

— **A megyegyűlés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága holnap hétfőn Kaposváron a vármegye székházában közgyűlést tart, melynek egyébb fontos tárgya egy szolgabírói állás betöltése. Ezen állásra Nagy Árpád földink is pályázott. Reméljük és hisszük hogy járásunk megyebizottsági tagjai őt fogják támogatni, sőt a más járásbeliek is, mert megérdemli.

— **A vármegyei függetlenségi és 48-as** párt f. évi július hó 31-én este 6 órakor a kaposvári függetlenségi és 48-as kör helyiségében *Választmányi ülést*, illetve vármegyei értekezletet tart Kaposvár, 1910. évi július hó 26-án. *Madarász Andor*, alelnök. dr. *Czenzthe Pál* titkár. *Tárgysorozat*: 1. Vármegyei gyűlésen előforduló választások ügyében állásfoglalás. 2. Vármegyei gyűlési tárgyak feletti értekezés. 3. Pártműködésünk irányának megbeszélése. 4. Ebből kifolyólag az élnöki lemondás tárgyában megállapodás. 5. Egyébb előforduló indítványok tárgyalása.

— **Jegyzőválasztás Istvándiban.** Istvándi községben a héten tartották meg a jegyzőválasztást, *Pozsgay Zoltán*t, ki eddig mint adóügyi kisegítő jegyző működött Barcsen, egyhangulag megválasztották.

— **A tihanyi viszhang.** A híres tihanyi echót egy közelébe épített villával megrontották. A Balatoni Szövetség lépéseket tett a viszhang megrontóját elűző okok mielőbbi eltávolítására, illetve megszüntetésére.

— **Képviselőválasztás Pécsen.** Zichy János gróf kultuszminister pécsi mandátumáról lemondott. Az új választást augusztus 4-ére tűzték ki. A nemzeti munkapárt még nem állapodott meg új jelöltjében. Két jelölt is lesz. *Egry Béla* volt orsz. képviselő volt Justh-párti. *Erreth János* pécsi volt főispán pedig pártunkivüli 67-es programmal fog föl lépni.

— **Anna-bál Balatonfüreden.** Balatonfüreden, az ott tartózkodó fiatalság az idei Anna-bált f. évi augusztus 6-án rendezti, mely igen fényesnek ígérkezik.

— **A vízvezeték építése** lassan, de biztosan halad. A vasuti utcában folyik most a rombolás. Az egész utca föl van durva. A mély árokból kihányt föld teljesen elzárta az utat, úgy hogy a koesi közlekedés lehetetlen sőt életveszélyes. Tekintettel arra, hogy ezen népes és nagyforgalmu utcában a közlekedés mielőbb helyre állítandó, felhívjuk az előjáróság és a hatóság figyelmét, hogy utasítsa a vállalkozót, hogy a munkálatok gyorsabban foljanak, mert mensz isten e nyári hőségben és szárazságban ha esetleg tűz ütne ki, oda fecskendővel bemenni teljes lehetetlenség, mert még az is oda ég. S könnyen megeshetik, hogy a vízvezeték mellett égünk porrá. Ezért pedig a mulasztás, hogy kit terhelne jól tudjuk, de mindez sovány vigasztalás, tehát a sürgős intézkedést kérjük és el is várjuk a köz érdekekben.

— **Országos vásárunk.** A Porciunkulái országos vásárunk, holnap hétfőn és kedden lesz megtartva.

— **Verekedés az utcán.** Pénteken del előtt fél 12 órakor *Kovács Béla* és ifjú *Bauer János* vízvezeteki szerelők a vasuti utcában összepereltek és megpofozták egymást. Közbotrány okozásért fel vannak jelentve.

haladunk, egész jól látható hajónkról a balatoni vasut irányba, csinos, magyarstíliú állomásai és őrházai. Most már nemcsak hajón lehet körülutazni e nagykiterjedésű tavat, hanem köröskörül vasuton is meglehető közelíteni minden pontját. — Hatalmasat kürtölt gőzhajónk és kikötöttünk Tihanynál. — Egész gyermekesereg várt már bennünket nyakra-főre kínálgatva a családásig hű kecskekörmököt, ezeket a megmeszesedett kagyló maradványokat. Nem tartott sokáig a készlet, mert mindenki igyekezett ilyeneknek birtokába jutni. — Majd megkezdődött a gyermekek közötti tülekedés, egyik tulkiabálta a másikat, így igyekeztek szolgálataikat felajánlani a vezetésre és a szükséges magyarázatok ellátására. — Társaságunk egy jó képű fiut kapott vezetőnek, ki míg mi a gondozatlan körcs, hepe-hupás uton másztunk fel a magas hegyre, rimbe szedve ismertette, a kecskekörmök és a viszhang regényes eredetét.

Felérve a hegytetőre epedő kíváncsisággal lestük az oly híressé vált tihanyi viszhangot, és valóban csodálatra méltó természetű jelenség ez, egész mondatokat, verssorokat ad vissza, tiszta, érthető érces han-

gon. A vezetőkből álló gyermekesereg karban mondja el betanult mondókat a viszhangnak, majd egy pástorember trombitájába fújva, különböző jeleket és dalokat hallunk visszaverni és nem csoda hogy a kirándulók közül többen kétkedve rázzák fejüket, valamilyen huncutságra gondolnak, hallva saját hangjuk hű visszaadását. — Óriási kár azonban, hogy egy meggondolatlan építkezés folytán a viszhang már nem oly tiszta mint ezelőtt. Egy csinos villa épült fent a hegytetőn és ez akadályozza meg némiképp a viszhang teljes tisztaságát. Teljesen igaz van Sági Jánosnak, kiről mult levelemben már megemlékeztem, közadokozásból, állami és a tihanyi uradalom hozzájárulásával meg kellene venni ezt a beakelt és zavarólag ható villát, azt az utolsó köig eltávolítani és így vissza adni ismételve teljes nagyságában, csodás erejében a viszhangot a Balaton világnak.

A viszhang élvezése után a nagy magasságban épült hatalmas méretű templomba léptünk. Érdekes, művészi freskók díszítik a falat, vagyont érő, ezüstözött csillogó oltárok, faragott butorok ékesítik a templomot. A templomban helyezett hatalmas, me-

sés kiállításu orgona, régi nagybecsű egyházi öltözékek és egyébb régiségek még csak növelik a templom érdekességét. — Lemenve a katakombába ott találjuk I. Endre király egyszerű sarkóvét. Egy a falból kiálló kő, rajta keresztalakú pallos jelzi a király nyugóhelyét. — Kár, hogy ott egész időzésünk alatt, nem láttuk a szerzetnek egy tagját sem, ki a szükséges magyarázatokkal ellátta volna a kiránduló társaságot. A sekrestyés kevés és hiányos ismereteivel kellett megelégednünk. Kérdezősködtem miért van ez így, azt a nem épen kielégítő felelet kaptam, hogy a gyakori kirándulások szükségessé tennék és lefoglalnák egy szerzetes teljes idejét, erre pedig nem áldozhatnak. — Neveinket beírva a vendégeknyvbe elhagytuk ezt az érdekes és igazán, emlékeztető helyet. A lejártnál öreg anyókák árulják a képeslapokat, elképzelhető ily nagy kirándulásnál, nem sokáig tartott a készlet. — A lejártnál elhelyezett két postaszekrény csakhamar megtelt, mert mindenki sietett hozzártározóit, kedves ismerőseit e vadregényes helyről üdvözölni.

Midőn még néhány pohár hamisítatlan tejszint elfogyasztottunk, elfoglaltuk helyein-

— **Megverte az édes anyját.** Szegény öreg 75 éves *Peperó István* né Kálmáncsai asszonyt f. hó 25-én István nevű 40 éves fia annyira megverte, hogy a csendőrök súlyos testi sértés büntette miatt följelentették az ügyészségnél.

— **Elfogott tolvaj.** Lapunk multkor számában megírtuk, hogy *Rosenberg Ignác* marhakereskedő *Bereck István* napszámost 120 koronával Homokszentgyörgyre küldte az uradalmi intézőhöz, de a küldőnc a pénzel együtt megszökött. Azonban mint értesülünk *Bereck*et csütörtökön Tapsonyban a csendőrök elfogták, de az elsikkasztott pénzbe alig pár koronát találtak nála, mert a többit már elköltötte.

— **A vidéki színészet rendezése.** A vidéki színészet szervezetében az ősszel kezdődő színházi évad több újítást hoz. *Festelich* Andor gróf országos színészeti főfelügyelő a színtársulatok kerületi rendszereiben is több reformot vitt keresztül. A legnevezetesebb ezek között az, hogy a kerületi igazgatók számát tízről hétre redukálta. A zala-somogy—tolna—baranyai kerületnek a jövőben is *Fehér Vilmos* marad az igazgatója.

— **Kerékpárlopás.** Ismét fényes tanujelét adta a mi derék rendőrségünk éberségének. Kedden éjjel *Király Lajos* máv. pénztárosnak a lakásába tört be egy csavargó, ki a lépcsőház ablakát sárral betapasztotta, betörte és az ablakot kinyitván bemászott s a kerékpárt kiemelve onnan elkarikázott. A rendőrség csak ámul és bámul, hogy ilyesmi is megtörténhetik. Nem is csoda, mikor mindig a koresmákat ellenőrzik.

— **A tolvaj Rubin.** Mint tudósítónk jelenti, *Barson* f. hó 24-én éjjel 12 órakor három munkás beállított *Rosich József* koresmájába, hol bort kértek, de nem kaptak, tehát eltávoztak. Később egyikük visszajött és egy őrizetlen pillanatban a söntésből 4 pint pálinkát 20 kor. értékben elloptott. Ezt észrevette *Dufner László* pincér és utána szaladt. A tolvaj futás közben 3 üveg pálinkát eldobott, de egygyel mégis sikerült

elmenekülni. A nyomozás folyamán kiderült hogy a lopást *Rubin Antal* téglagyári munkás követte el, ki a pálinkát *Németh István Kálovics Ferenc* és a vele vadházasságban élő *Vere Róza* lakására vitte a hol meg is itták. — Ugyancsak *Rubin, Vidák Imre* társától a napokban 19 koronát lopott s most mindkét tolvajlásáért föl van jelentve a büntető bíróságnál.

— **Éjjeli falragaszok.** Szenzációs tartalmu, tintával írott és enyvvel fölragasztott becsületsértő irás jelent meg péntek reggelre *Hegyessy János* főszolgabíró és dr. *Kriszt Béla* ügyvéd, kigazdapárti elnök és társai ellen *Szalay József* kereskedő házafalán, *Ferencz Dávid* deszka kerítésén és az állami elemi iskolán, melyben nevezett urakat a névtelenség és az éj homályába burkolódzó, esetleg eléggé ki nem elégitett *Hercegh* párti kortes legazemberezi. A falragaszok a megtévelyedett honfi elpanaszolja, hogy a *Hercegh* párttól kapott 20 koronát az *Almás* patakba dobta, mert égette a markát és szánja bánja bűnét, mert elhagyta *Kossuth* zászlaját és végül átokszerű fohászbátör ki, mondván, hogy ne legyen addig békcesség a községekben míg a félrevezetett nép vissza nem tér *Kossuth* zászlaja mellé.

Minden politikai ellenszenvet félre tévén, mi részünkről a leghatározottabban elítéljük a kesergő atyafi cselekedetét, mert az ily módon való sértegetés egy cseppet sem tisztességes dolog. Mint láttuk a rendőrség baltával kaparta le a falragaszokat és a nyomozás megindult az ismeretlen tettes után. De ismételtén azt kérjük hogy hol vannak ilyenkor a mi szemfüles rendőreink?

□ **Állategészségügy.** Somogyvármegye területén a következő ragadós állatbetegségek fordultak elő a hónap folyamán: lépfene 11 községben; veszettség 3 községben: rühkór egy, sertésorbán 2 és sertésvész 29 községben.

— **A fürdés áldozatai.** A fürdés megkezdése óta alig van lapszám, melyben egy két vízbefulási esetről ne adnánk hírt. Most csütörtökön este 8 órakor történt, hogy *Omrai Ferenc* 15 éves alsó mozsgói szőlőhegyi lakos, hasonlókorú társaival *Sümei György, Varga József* és *Szeates Jánossal* a szigetvári határban levő *Oscsodál-féle* téglagyár melletti tóba fürdtek s a szerencsétlen *Omrai*, dacára társai figyelmeztetésének egyre beljebb és messzebb merészkedett menni a vízbe, hol 5—6 méter mélységben alá merült. Mire társai és az odahívott téglások segélyére siettek, már a vízbe fult. Hulláját csak másnap délelőtt 11 órakor sikerült kivenni a tóból. — Ugyancsak *Gyöngyösmellékről* jelentik nekünk, hogy pénteken *Schützmann Sándor* 9 éves fiúcska fürdés közben a vízbe fult.

— **Megkezdődik a vadászat.** Augusztus 1-én megkezdődik a vadászat. A szegény foglyok az esős hideg időjárásban alig tudtak megnőni, de a sok lesipuskás alig várja a hétfői napot, hogy kimehessen foglászni. Az orvadászok sajnos azonban már előbb megkezdtek a vadászatot.

— **A rokkant-egylet új fióka Somogyban.** Somogyvármegye alispánja a magyarországi munkások rokkant és nyugdíjegyletének azon bejelentését, hogy *Babócsa* községben fiókpéntzárát létesített, tudomásul vette. Az egyletnek az országban ez a 342-ik Somogyvármegyében a 8-ik fiókpéntzár.

— **Tolvaj nő.** *Barson* történt a napokban, hogy *Gruber Jozefa* 23 éves örömlány *Krigevics Lajosné* záratlan szobájában az asztalfiókot feltörte és abból 30 koronát elloptott. Ugyancsak *Schüffer Mátástól* hasonló módon 100 koronát lopott el. A csendőrség a tévedt nőt letartóztatta, ki tettét beismerete.

— **Betegek,** akik borbajban, reumatikus, bántalmakban, anyagcsere, gyomor, vesében szenvednek továbbá idegbetegek, csodás és eredményes gyógyulást találnak a *Tamassy-féle Park Szanatórium*ban, *Duna-*

ket a már indulásra készen álló hajón, hogy minél előbb *Balatonfüredre* érve, a megrendelt ebédet jó étvágygyal fogyasztassuk el. Körülbelül egy órakor kötöttünk ki *Balatonfüredre*, hol versenyre siettünk az éttermekben és elképzelték mily ostromállapotot rendezett a kimerült és valódi balaton-i étvágygyal rendelkező sereg a felszolgált ételek és italok ellen. — Jölköve és kissé kipihenve a szigetvári kolóniával utnak indultam bemutatni *Balatonfüred* szépségét, nevezetességeit. Már voltam itt, ismerem e kedves és előkelőhely minden zugát szívesen vettem át a kalauz szerepét. Elhaladva a *Mangoldház* vagy *Stefániaudvar* előtt, jeleztem egykori lakásomat, mert hát ez is megemlékezésre való ugy-e? Innen a gyógyterembe vezettem a kisedet de lelkes csoportot, nagytagas csinosan berendezett táncsterem ez, hol a híres *Eötvös Károly* által oly megkapó élelvenséggel leirt *Anna* bálók tartattak. Kilepve az ajtón a fedett sétányon találjuk magunkat, mely meglehetősen hosszú és kényelmes sétáló helyül szolgál hűvös és esős időben. Fürdenek ez egyik érdekes specialitása. — Felmentünk innen az arnyas fenyveserdőbe, melynek közepén épült a mo-

dern berendezésű színház, teljesen kielégítve bármely kényes izlésű fürdővendég kényelmét. Ép akkor érkeztek meg tőlünk, *Keszthelyről* a színészek, *Szalkay* társulata. — Análunk, otthon oly előnyösen ismert *Bátori* is e társulatnál van. Megtekintettük a savanyvíz forrást és ott frissében élveztük e pompás és egészséges italt. — A szokásos anzikskártya bevásárlása és fagyalttozásokozbeni megírás után, megtekintve a nevezetesebb és kimagaslóbb épületeket vilálat, leértünk a csodaszép, szebbnél szebb virágokkal ékesített és díszített parkba. Itt élvezve e sötány nagyszerűségét, felkerestük *Kisfaludy Sándornak* 1877. évben emelt szobrát és szép hegyi és erdei virágokból kötött csokrunkat letéve a talpazatra, áldoztunk a nagy költő emlékének. — Nem élvezhettük tovább *Füred* szépségét, mert a hajó kürtölése helyeinkre parancsolt, és megindultunk *Siófok* felé. — Már előre örültünk, különösen a hölgyek, hogy látni fogják *Siófok* legnevezetesebb érdekességét az elegánsabbnál elegánsabb toilletteket a nevezetes *síofoki* flancot, családunknak kellett. — Délután négy óra felé értünk oda, roppant meleg volt a „*Strandon*“ és így még nem

bujhattak ki és nem mutogathatták magukat a hölgyek. Szóval voltunk *Siófokon*, de nem láthattuk annak nevezetességét, nem láttunk semmit. De meg azt mondják az idén nem igen érdekes *Siófok*. Eddig még semmi botrány nem volt, egy pofon sem csattant el. Pedig enélkül . . .

A telep különben igen szép, a fürdés nagyszerű és miután ebből kivettük részünk, a legközelebbi csemege üzletben bevásároltuk az elköltendő vacsorához szükségeshez minden jót és így felpakolva a kellemes teherrel ismét a *Baross* hajón voltunk, hol a cigánybanda már vig zeneszóval fogadott.

Hajónk innen egyenesen haza indult, nem kötöttünk ki sehol mégis közelebb menve a somogyi parthoz, élvezhettük e part szépségeit és érdekességeit is. — Alig indult el hajónk, táncolni kezdünk, de nem lehetett ám folytatni, szűk volt a hely és bekellett érnünk a „*Tafelmusikkal*“ amit a banda vacsorázáskor szolgáltatott. — Tombolajatek is volt, elég szép nyerelemény tárgyakkal, de én sajnos nem élvezhettem a fortuna istenasszony kegyeit, pedig a tombola jegyeim elég jó kezekben voltak, hiába. — Igaz ugyan, hogy az ilyen nem nye-

haraszt, Pest megye. Hogy egy a közép- osztálynak, valamint a szegényebbek hozzá- juthassanak ezen intézet áldásos gyógymód- jához, az árak a lehető legolcsóbbak. Külön szobában egy napra fizet a beteg 10 koronát, ezért kap: lakás és kiszolgáláson kívül reggelit, ebédet, uzsonnát, vacsorát, orvosi előírás szerint. Az orvosi kezelésért, fürdők- ért és egyéb gyógytényezőkért nem fizetnek a szegény betegek külön semmit, ez a napi 10 koronában befoglaltatik. Szegénysorsuk mindezt napi 7 koronáért kapják. Aki beteg- ségéből gyorsan és alaposan ki akar gyó- gyulni kérjen felvilágosítást: Tamássy Park Szanatóriumi Igazgatóságától, Dunaharaszti Pest megye.

Tanügy.

Felsőbb leányiskola Pécssett.

(Az idén már mind a 4 osztály.)

Nagy segítségére sietett a szülőknek a pécsi „Mi asszonyunk“-ról nevezett női Rend, midőn nevelő és tanintézetében felállította a felsőbb leányiskolát. Nem kis gondot okozott és okoz manapság is különösen a mű- veltebb szülőknek az a kérdés, hová adják leány gyermeküket nevelés és tanítás céljá- ból.

Sok művelt és különösen tehetősebb szülő ugyanis az elemi iskola után nem akarja leánygyermekét arra nevelni és isko- láztatni, hogy az valami féle kenyérkereseti pályára oklevelet nyerjen, hanem csak azért hogy olyan értelmi műveltséget, olyan ke- délyvilágot, lelkiéletet, olyan jóra nevelt aka- ratot szerezzen, a mellyel a társadalmi élet- ben neki jutott helyen minden tekintetben kifogástalanul megállhasson.

Hol volt eddig egy olyan intézmény, a mely ezen kívánásoknak teljesen megfelelt. Ott és csakis ott, a hol a felsőbb leányiskola, szakképzett tanárok és hivatásos nevelők ve-

zetése alatt már eddig is fennállott.

A közszükséglet szülte tehát úgy szól- ván a „Miasszonyunk“-ról nevezett női Rend pécsi házában azt az eszmét, hogy abban a kipróbált pécsi nevelő és tanintézetben a felsőbb leányiskola, szervezve legyen, mert a polgári leányiskola tanügyi berendezkedésé- nél fogva csak arra van hivatva, hogy a leánynövendék a 4 osztályon át megszerze- ze az előismereteket a továbbtanulásra, az oklevél megszerzésére, és így azok is, kik semmiféle oklevél után sem törekedtek, kény- telenek voltak más iskola hiányában a pol- gári leányiskolába járni.

Rendkívül gyakorlati és életbe vágó intézmény tehát a felsőbb leányiskola.

Ómega.

(Folytatjuk.)

Egy tanító notesz jegyzetei.

Megtalálták halála után.

Nov. 3.

Pribula, a gondnok máma bent volt az iskolában és így szólt hozzám:

— No, tanító ur, meg lesz ám a nél- kültözési átalány. Tizenhét pöngő karácsony- ra. Akkor iszunk egy kis áldomást.

Nov. 4.

Az átalányból nem lesz fene se.

Nov. 5.

Az éjjel az átalányról álmodtam. Jó zsiros szaga volt. Szinte rosszul esett fel- ébredni.

Nov. 6.

Csernyus Ferke keddre kikéredzett az iskolából. Asszonya: disznóölés lesz náluk. Vajjon meghivnak-e?

Nov. 7.

Csernyus Ferkó mára egyesre felett számtanból. Valószínűleg meghivnak arra a disznótorra!

Nov. 8.

Csernyusék háza felől csakugyan holmi disznóölési zörejt hallatszik. Borsót törnek

nyilván, meg a késeket fenik. Egyébiránt még nem hívtak meg.

Nov. 9.

Mama nagyon szép mesét mondtam a gyerekeknek az engedelmességről, ilyenfor- mán: Egyszer a kis Palkó gyereket elküldte az apja a tanító bácsihoz, hogy vigyen neki kóstolót. Gyönyörű hurkák, kolbászok voltak berakva a ruhásvékába, meg egy szép szelet orrja is, tudjátok, a tokájából. Hát a hogy a kis Palkó viszi a kóstolót, a templom mel- lett aszongya neki a sánta Gyuri:

— Palkó te, gyere binckézni.

A kis Palkó gyerek nem is kérte ma- gát kétszer s hamarosan megfedkezett a kóstolóról. Oda tette a kereszt tövébe és verte a binckét. Mert nagyon szófogadatlan, rossz gyerek volt. Hát mikor úgy egy óra mulva keresi a kóstolót, bizony már csak helye volt. Mert amíg ő ott játszott, mind megette a bíró kutyája. Lássátok gyerekek, azért ha titeket elküld édes apatok kóstoló- val a tanító urhoz, nehogy úgy csináljatok ám, mint a Palkó gyerek. Legyetek enge- delmesek, szépen, vigyázva vigyétek a hur- kát és meg ne álljatok játszani, se el ne ejtsétek.

Nov. 10.

Csernyusék csakugyan nem hívtak meg a disznótorra. A guta üsse meg.

Nov. 11.

Csernyus Ferkó máma háromból be- dacizott és egész délelőtt térgyepült. Com- nius Ámos János tisztelendő ur ugyan na- gyon helytelenül az ilyesmit, de én tudom, hogy mi köll a magyarnak.

Nov. 12.

A kóstolót is végképen a fene ette meg nem én. Le fogok szokni az ábrándozásról és a reggeliről.

Nov. 13.

Le fogok szokni a vacsoráról.

Nov. 14.

Isszonyu rossz szokásaim támadtak az utóbbi időben, de hát mindenki gyarló, mint a plébános ur szokta mondani.

résre elég jó vigasztalás van, de tombola- tárgy azért még sincs. — Ezután nem tud- tunk betelni a lemenő nap csodás képével. Nem lehet ezt leírni, azt csak látni, bámul- ni és élvezni kell és lehet. Mily mesés el- ragadó látvány az, a felhők között bujkáló nap biborpalástjával, ragyogó színével foly- ton váltakozó színvegyülékével. És ezt néz- ni a Balaton kissé hullámzó háborgó vizén, hogy tükrözi, adja vissza ezt, látni az ugy- nevezett „aranyhidat“ ez egyenesen mesé- bevaló felemelő látvány. — Majd a másik oldalon feltűnő hold ragyogó képében gyö- nyörködünk és áldjuk a fölöttünk örökös és uralkodó Mindenhatót e természeti gyönyö- rök élvezetért. Ezalatt hajónk gyors tem- póban tova siklik és a Rákóczi induló tüzes dallamaira eszmélünk csak fel, gőzösünk erősen kürtöl és kikötünk a várakozók nagy sokasága által ellepett mólónál. — Haza érkezünk, kiszállunk és nem tudunk egy- másnak eleget mesélni e nap tarka megkapó és élvezetes változatosságairól.

Kirándulásunk után egy napot pihen- tünk, azaz nem mentünk sehova, itthon él- veztük a fürdőt, csónakázást a sétatözbeni szemkurát, midőn elénk áll a fáradhatatlan

Sági János és beinvítal bennünket a másnap este megtartandó halászaton való részvé- telre. — Természetes kész örömmel fogad- tuk e meghívást, mert tudtuk hogy ritka érdekes kirándulásban csak igen keveseknek lehet részük, erre a halászati tarsaság fel- ügyelőjének engedélye szükséges. — Másnap délután 6 órakor körülbelül 24 tagból álló tarsaság elhelyezkedett a halásztelepnél levő nyolc halászhajóban. Csendes idő volt, így az érdekes halászat minden mozzanatát alaposan megfigyelhettük. A halászhajók pá- rosával mennek és mindig két-két hajó vég- zi a halászatot. — Egy-egy hajón öt halász foglal helyet. Körülbelül 12 kilométerre be- menve a Balatonba, hajónkon elhelyezett 600 méter hosszú őreghálót elkezdtek vízbe bocsájtani. A hálón mindkét oldalon 600— 600 méter hosszú kötél van erősítve. A háló kifeszítése után a hajópár elkezdte a hajó közepén levő géppel a kötelet felcsavarni. Eközben a kéthajó mindinkább közeledik egymáshoz és félkört képezve a halat be- keríti. A hal természetes kifelé igyekszik, de a háló közepén egy hálósák van elhelye- zve és idemenekülnek a halak, természetes tudtukon kívül a veszedelembé. Nagy ér-

deklődéssel néztünk a háló huzás elé és vártuk a gazdag zsákmányt, de bizony az nagyon gyenge volt alig 10 kiló. De nekünk a halászat maga volt fontos, ez volt igazán érdekes és nem az eredmény. A hálá- szat így ismétlődik és hajnalig tart. — A mi hajónk végzett először, kivitük a ha- lászszákmányt a győriki koresmáróshoz, ki mesés halászlét készített és a párolgó, kel- lemes illatu, izletesen elkészített egész bog- ráncsravaló halpaprikással vártuk és üdvö- zöltük a később érkezőket. Kedélyes együtt létünket a berobogó vonat zavarta csak meg, melyen vig nótázás közben értünk Keszthelyre.

Többi kirándulásainkról nem írhatok, mert nem ér e levél kellő időben haza és a számomra a lapban fentartott hely üres talánna maradni. Sebőben még csak azt jegyzem meg, hogy ha itthon vagyunk, ak- kor is mesésen töltjük az időt, eszeveszetten fut. Alig vesszük észre, alig fordulunk már megint leáldozik a nap, már megint egy nappal kevesebb van hátra. — Csak azt említem meg még, hogy egy este szűkebb társaságunk mesésen sikerült „Kabare-es- télyt“ rendezett. Tarka változatosságú ke-

Nov. 15.

A szemem megbolondult és komisz vicceket enged meg magának. Sajátságosan kopog. Nem mehetek már Mariskákhoz, annyira kopog a szemem. Már a gyerekek is észrevették.

Nov. 16.

Leszoktam az ebédelésről. Rájöttem, hogy egy falusi tanító csak addig nyujtóz-kodjék a meddig bir. Bár ugy érzem, nem soká bírok.

Nov. 18.

Kezdek leszokni a nyujtózkodásról is. Ma különben iskolai gyászünnepnap volt. Annyira el vagyok foglalva, hogy egész nap nem bírok enni.

Nov. 21.

Kezdek leszokni összes szokásaimról. A szokás második természet, — mondja a plébános ur — nagyon nehéz elhagyni őket. De én karakter vagyok.

Nov. 22.

Leszoktam. . . .

Nov. 23.

Ma nálam volt a hallottkém, locsukta a szememet, belebököt a hasamba, aztán esiklandozni kezdte a talpamat. Most már mindegy. Minden mindegy. Csiklandozhatod!

Nov. 25.

Ma temettek. A torra Csernyusék küldtek egy sonkát és a plébános ur kijelentette a kántornak, hogy mégis meg lesz a nélkülözési áltány. És engem még csak a guta sem üthet meg. . . . Ezik a sonkát. . . . Folyton eszik.

Izé.

Közgazdaság.

Buzavetés tengeri vagy csalamádé után.

Hazánkban nagyon gyakran képezi csalamádé vagy tengeri a buzának előveteményét, a mi igen helyes eljárásnak is tekinthető abban az esetben, ha a csalamádé vagy a tengeri korán kerül le a talajról, ha tehát különösen a tengeri késői berendezése miatt a buza elvetése nem marad tulságos későre.

pek komoly és vig magán és kettős jelene-tek, énekszámokat, a „sutyomban” refrénü pajkos kis nóta az egész társaság általi eldádása igazán emlékezetessé és felejthetlenné teszi az estét. — Mégis ez est fénypontja a menyasszony és vőlegény tánc volt. Ez egy Helbek-fele specialitás, mert csak a menyasszony táncol és a vőlegény ki a művészethez nem igen konyit, maga helyett mindig mást és mást küld a táncba és ez élvezetből neki nem jut más, csak a hosszú orr. — Van még más Helbek-fele különlegesség is, erről azonban a velünk üdülő tanító ur megtiltja a referálást.

Szóval Keszthely csak Keszthely es nem akarom szaporítani a szót, ki jól akarja érezni magát az csak ide jöjjön, a Balatonnak a kedélyes, szépen fejlődésű pontjára.

Keszthely 1910. július hó 27.-én.

G. R.

Helyesnek tekinthető főleg a tengeri utáni vetés különösen azért, mert a tengeri kapásnövény lévén, utána a talaj gyommentes, tiszta marad. Előveteményül azonban csakis cinquantino-, székely és a kanadai tengeri alkalmas, amelyek szeptember végén, október elején törhető, midőn tehát a buza még elég korán vethető el. Ezért is uradalmakban többnyire kétféle-, korai és késői tengerit vetnek, hogy előbbenni jután őszi, utóbbi után tavaszi következhesen.

Ilyen helyen aztán a trágyázás tekintetében is többnyire helyesen járnak el, amennyiben a tengeri alá istalótrágyát, a buza alá szuperfoszfátot adnak, ilyen módon biztosítván a buzának ugy nitrogén, mint foszforszükségletét, amely helyes trágyázási rendszernek terméscsökztő hatása nem is maradhat el. Ezt az eljárást kellene követni mindenütt, ahol kukorica után buzát termesztene. Ennek az eljárásnak tökéletesítésére s a kedvező eredmény biztosítására igen hathatós eszköz a Cambell-féle talajtömörítő, melynek segítségével egyrészt pedig a talaj vízbősége lényegesen fokoztatik, minek folytán a netalan kissé elkéselt őszi vetések is bőséges feloldott táplálékhoz jutnak s ilyen módon a tél beálltáig jól megerősödven, bő termést biztosítanak.

A csalamádé már kenyesebb előveteménye a buzának, mert egyrészt a talajt nagyon kiszáritja, másrészt nagyon sok táplálékanyagot von el attól. Előnye azonban, hogy korában kerülven le a talajról, módunkban van azt jobban s nyugodtabban előkészíteni. A talajnak szuperfoszfáttal való ellátása tehát csalamádé után még fontosabb, mint tengeri után s magyar holdanként mindenestre legalább 120 kg.-ot kell belőle a tarló leszántása előtt kiszórunk. A talaj tömörítése csalamádé után is nagyon fontos dolog, hogy ilyen módon különben a talaj felszínén maradó nagytömegű gyökérrészlet lenyomassék s a talaj víztartó képessége is fokoztassék.

Arra is gondot kell fordítani, hogy az elvetendő buzamag gondos pácolásban részesítsessék, mert a kőüszög elleni védekezésnek ez az egyetlen biztos módja.

488 sz.

1910 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1910 évi V 310, 314 és 316/1 számú végzése következtében dr. Stein Miksa ügyvéd által képv. Roth Béla, dr. Grösz Lipót ügyvéd által képv. Grón B. cég és dr. Möriz Schratler ügyvéd által képviselt Hermann Laufer javára s jár. erejéig 1910. évi június hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m. kész férfi ruhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás bíróság 1910 évi V. 310/3 számú végzése folytán 609 K 70 fill. tökekövetelés, ennek különböző időktől járó 6% kamatai 1/3% váltódij és eddig összesen 104 K 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Barcsan alperes üzletében Országut-utca 99 sz. alatt leendő megtartására 1910 évi augstus hó 5-ik napjának d. e. II és fél órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szán dékzők ezennel oly megjegyzéssel hivat-

nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi július hó 20.

Klie János
kir. jbir. végrehajtó.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttökét nem vállal felelősséget a szerkesztő

BODOKI MATILD

a legtisztább és legértékesebb lugos savanyuviz. Mint élvezeti viz kellemes és egészséges. — Pezsgővel és borral pompás ital.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES” FORRÁS

természetes szénsavdús ásványviz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerknél fogva kitűnő szere a legkülönbé-
lébb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSCSODÁL GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR,

Gabona-piacz.

Szigetvár, 1910. július 29-én.

Buza	—	K 8,—	8.50
Rozs	—	, 6,—	6.20
Árpa	—	, 5,—	5.50
Zab	—	, 6,—	—
Tengeri szemes	, 5.50	7.—	
Bab	, 10.50	—	—

2749 sz.

I. 910.

Árverési hirdetés.

Szigetváron elhalt Szabady Géza hagyatékához tartozó ingóságok folyó évi augusztus hó 2-án kedden délelőtt 9 órakor, esetleg a következő napokon örökhagyó lakásán elárvereztetnek, melyre a vevők meghivatnak.

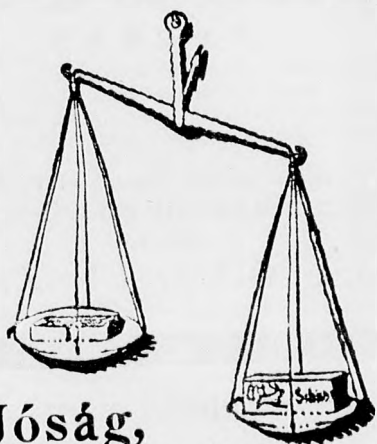
Szigetvár, 1910. jul. 29.

Vargha Sándor
főjegyző.

Egy 12 lóerejű H. P. teljesen jó karban lévő

Benzin-motor
jutányos árért eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tiszta-
ságában, mosóképességében, lágyágá-
ban és olcsóságában.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyaror-
szági elsőrendű ablakrolletta és zsalusia-
gyár részére felvétetnek. Olyanok, kik
már ezen szakmában dolgoztak, előny-
ben részesülnek. Ajánlatok:

Friedman Károly

butor- és redőnygyára, Pécs.

Elköltözés miatt **BUTOROK**

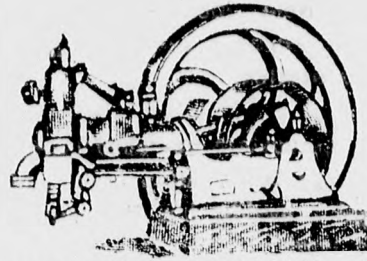
jutányos árért eladók.
Szulokon a gyógyszerárban.

Gőzgépek 300 H. P-ig hozzáálló kazánal.
Gőzmotorok 20
Benzinmotorok 59, hordozható és beépített.
Lokomobilok különböző erőszolgáltatásra.
Esztergapadok, gyalupadok üto Fräss Schöp-
pinggépek. Szallag fűrészek, fagyalu, Fräss
és fűrőgépek, Parkettagyalugépek.
Reszvoirokat, szivattyukat csöveket stb.
Ajánl legjobban kijavított használható álla-
potban legolesőbban. — Vasárai egyes gé-
peket és egész gyári berendezéseket

Sigmund Fleischmann Wien.
XVII. Antonigasse 65 T.

Drezdai Motorgyár Rész.-Trs.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum
motorokat és lokomobilokat
valamint Szivógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91.
Legmesszebbmenő jótállási Kedvező fiz. feltételek.

Hirdessünk

a „DÉLSOMOGY“-ban,
ha célt akarunk elérni hirdetéseinkkel.
Hirdetéseket jutányos árért
vesz fel: a **Kiadóhivatal** és
Kozáry Ede könyvkereskedő.

A leginomabb
kolozsvári
gyógy-és pipere
szappanok,

valamint
fog crém és
fog porok
és a valódi

Johanna Mária Fariņa
Kölni viz

kapható:

Kozáry Ede

könyvkereskedésében
Szigetvár.

